

ლი დაეჭიდნენ ერთმანეთს. ძახილი როგორც ქიდაობის რიგი და წესია, ისე შეუდგა საქმეს, ნელ-ნელა უტრიალებდა და ამასობაში მეგრელმა უცრად წააგლო ხელი და სანამ იმის მოწინააღმდეგე გონზე მოვიდოდა, ერთი ცენაზოთ მობურჯგნა და ძირს დასცა.

შემდეგ ბურთი ავარდა. მართის მხრით მეგრელები, მეორეს მხრით იმერლები და გურულები. მგონია ეს უკანასკნელი უფრო მომეტებული იყენენ რიცხვით და ამიტომაც პირველადვე ამით გაიტანეს საძვერ ბურთი, მეგრელებმა კი მარტო ერთხელ.

მობურთავეების რიცხვი ორასზე მეტი იყო. მაყურებელი ერთი-სამად მომეტებული, დიდ-ძალი ხალხი, უფრო მაღალ-წოდების ქართველობა, ქალები და კაცები, აგრეთვე ქალაქის ხალხი მოაწყდა საყურებლად და ყველას მოეწონა ამ გვარი შექცევა.

რასაკვირველია, არავითარი უწყსოება არ მომხდარა.

ამბობენ, მუდამ კვირას აპირებენ ამ ალაგაცე იმერლები ბურთის თამაშის გამართვასაო.

ბავლილ პარასკევის სხდომაზე ბამგეობამ მოახსენა, სხვათა შორის, ქალაქის რჩევას სენატისაგან მიღებული ქალაქის შესახებ სახალხო დროს გატარებისა. მოგვხსენებთ, რომ ამ...

არის ბორჯღ, როგორც მერა, ნავთილი ტფილისზედ. მართი ეს მიბრძანეთ, მტკვრის პირზედ როგორ უნდა იარონ ქალებმა, მაგალითად ბარეთუბნიდამ, წმინდა-წყლიდამ, ან თუნდა სხვა უბნებიდამ, ზამთარში და ცუდ ამინდებში? ჩვენის აზრით, ძალიან კარგი იქნებოდა, რომ სადმე საბოროს ქუჩიდან მოიხმებოდეს რიგანი სახლები ამ სასწავლებლისათვის; აი იქ არის შუა ადგილი მთელი ქალაქისთვის; აქ კი, როტანდის გვერდზედ, მარტო ბრიშკას შეიღებოსთვის იქნება სასარგებლო სასწავლებელი!...

ამ წინაზედ „დროებაში“ იყო აწერილი, რომ სოფ. ზღუდერში ერთმა მეღუქემ შუადღის ხანს დაჩხა მთელი ოჯახობა ერთი აზნაურისაო. მამა და ცოლიანი შეიღი ერთი კარგის ცხენით დახოცილან, ცოლი კი გადარჩომილა მძიმე ჭრილობისგან.

შასაბი დაჭერილი იყო სატუსალოში, თუ ესხა აღიდებულმა წყალმა არ მოიტაცა იქილამ. ამ თვის 17 ბორის სასამართლოში დანიშნულია ამ საქმის გამოძიება. თუ ბშიდობაა, ვინც დაესწრობა ამ დროს, დიდი საყურადღებო იქნება. ამბობენ, მითქმის მთელი სოფელი დაბარებულია მოწმეთაო (სულ 30 ქალი და კაცი). რასაკვირველია, მართლ-მსაჯულობა სასტიკად დასჯის დამნაშავეს და გამოააშკარავებს მიზეზს ამ მხეცურ ბოროტ-მოქმედებისას.

მანც ადამიანების ჩხა გახშირდა

ტერმა მერკლინგმა აღკრძალა საზოგადოთ ქალაქში და ბაღებშიაც ზურნის დაკრა. ძალაქის რჩევამ მაშინვე სთხოვა ბ. ტფილისის გუბერნატორს ამ განკარგულების მოშლი. გუბერნატორმა უარი განაცხადა და ამის გამო ძალაქის მთავარი საჩივარი შეიტანა სენატში. როდესაც სენატმა ამ საგანზე გუბერნატორს პასუხი მოსთხოვა ბ. გუბერნატორმა აცნობა, რომ, ლდის მთავრის ძავეკასიის ნამესტნიკის ბრძანებით, ეს განკარგულება მოიხსნა.

ამიტომაც ძალაქის ბამგეობის სენატისაგან მოსვლია ახლა ქალაქი, რომ რადგან თქვენი საჩივარი დკამყოფილებული ყოფილა, ამ საგანზე სჯა აღარ გეკონიაო. მაგრამ საქმის გარემოებიდამ აღმოჩნდა, რომ ძალაქის რჩევის თხოვნა სრულიად ადამიანურად აღმინისტრაციას...

ბუშინ წინ, შაბათს ჩვენს ქალაქში ჩამოვიდა ბორჯომიდან დიდი ბავარი ნიკოლოზ მიხეილის-ძე...

„ძავეკაში“ გეცნობებს, რომ ზღამხედველად იმ უპატრონო ყმაწვილები-საუფის თაგ-შესაფარ სახლის (პიუტის), რომელსაც იმპერატორს პიეტრსანდრე II-ის სახელობით ხნიან ტფილისში, დანიშნულია პოლკენიკის ქერივი ლ. ვ. პაჭომოვისა. ამ თავით ხსენებულს პრიუტში 2 ყმაწვილი იქნება მიღებული, როგლით

ჩვენს ცოდვილ დედა-მიწაზედ. სურამში ძვირა-ცხოვლობას ბევრისთვის უძგერებით მახელი და სისხლი გამოუშვიათ (ჯერ ხომ მისი არ მოსულა!). პრისტავი თავის ამალით უფრწინათ ქვებითა და კეტეითა, როცა ისმშიდობიანობის დასაცველათ მისულა... მაგრამ ეს სურამელი კორრეპონდენტისთვის დარჩეს, მე სხვა საპრისტავოსი გახლავართ და რათ შევეცდიები? 13 ახრილი. ბუდშაქი.

პარიშის ელემტრონული ბამგეობა

ამასთანავე ჩვენ აქვე ფანჯაურში შევხვებებით ერთს აპპარატს, რომლის დანიშნულება მდგომარეობს მაში, რომ მისი საშეაღებით შეიძლება რომელიმე ნახატისგან ანუ ხელნაწერისგან პირის გადაღება ნაკადულით თუმც ისინი გამოსახულნი ანუ დაწერილნი არიან მეტალის ფურცლებზედ ანუ ფიცარზედ. ამ შემთხვევაშიაც მის გამოგონან უხელმძღვანელებია ზემოხსენებული დედა აზრით ესე იგი რკინეულ ლილამბადი მარლის თვისებით. აპპარატი შესდგება ორი მბრუნავის ცილინდრებისგან. მრთს მათგანზედ გადაკრულია კალის ფურცელი, რომელზედაც გამოსახატია რომელიმე სურათი ისეთის ლაქით, რომელსაც არ გაყავს ელექტრონი და მეორეზედ შემოხსენებული მარლით

*) ის. „დროება“ № 79.

სიაც უკვე შეუდენიათ და დაუმტკიცებიათ.

მურდობის გამრცელება მართლში

ჩვენს დროში ქურდობა ჩვეულებრივ მოვლენად ითვლება. მურდობა ერთი თვალსაჩინო ნიშანთაგანია ზნეობითი დაცემისა და დამდაბლებისა და მით უფრო მაშინ, როდესაც ეგ ქურდობა მტკიცედ დაფარულია და მისი გამოაშკარავება, სამართლამდის მიღწევა შეუძლებელად ითვლება რომელიმე უბრალო მიზეზისა გამო. მართალია, ყოველ სენს სათაური, დასაწყისი უნდა მოიძებნოს და კურნება იქიდგან დაეწყოს; მართალია, ქურდობის გავრცელება და გახშირება დამოკიდებულია ქურდობის და მათი აღმზრდელი საზოგადოების ზნეობით დაცემაზედ, ხოლო ზნეობის აღდგენის ერთადერთი გონივრული წამალი განათლებაა და არც ერთი სენი ძალ-დატანებით არ განიკურნება, — მარამ სანამ სიტყვა საქმეთ გადიქცევა, იმ დრომდე რომ თავი მივანებოთ ქურდობას და ხმა არ ამოვილოთ და სხვა რამე ღონე არ ვინძაროთ მისი შეყენებისთვის მიანც, — მაშინ სიტყვის იარაღიც მუცელში ჩავარდება და თუ არა ითქმება-რა, საქმე აბა საილდანა წარმოსდგება. ეს ძველი ჭეშმარიტება ჩვენც ჭეშმარიტებათ მიგვაჩნია და ამისათვის განვაგრძოთ.

რამდენიმე ათი წელიწადია, რაც ქურდობა ხელობათ აქვთ მიღებული

გაქვტილი ქალაქი ორივე ფურცლებზედ მიბჯენილი არიან სადგისის მზგავსი მეტალის პატრუანი ჯოხები, რომლებიც მიმაგრებული არიან მათ მახლობლად მყოფ ორს უძრავს ცილინდრებზედ. მოქცევი შესდგება ამ ნაირათ: კალის ფურცელი შეერთებულია ბატარეის დადებით პოლიუსთან და მანვე მიბჯენილი მეტალის ჯოხი ქალაქად გადაკრულიან ცილინდრთან და ამ უკანასკნელის კოხი ბატარეის კარებით პოლიუსთან. როცა მოქცევი დაკეტილია, ნაკადული დაიწყებს მდინარებას, თუმც კალის ფურცელის და მანვე მიბჯენილ ჯოხს შუა არ მოხვთა, რომელიმე ცუდი გამყვანი საგანი. მაგრამ რადგანაც მანვე დახატულია სურათი ლაქით, ამიტომ ცილინდრების მოძრაობის დროს როგორც კი მოემწყვტევა მათ შუა ლაქით დაფარული ნაწილები, მაშინვე ნაკადული შესწყდება და ამასთანავე მისი ქიმიური მოქმედებაც მარლით გაქვტილ ქალაქზედ. ახლა წარმოვიდგინოთ, რომ ჯოხები მიბჯენილებია ორივე ცილინდრების ერთ კიდუზედ და სდგანან უძრავათ და ამ დროს ცილინდრები თანახმად მოძრაობენ რომელიმე სიჩქარით ერთი წამის განმავლობაში და ამასთანავე თან-და-თან იწევიან ერთის მხრით. რასაკვირველია ცილინდრების არც ერთი წერტილი არ დარჩება ჯოხების გაუფლელათ. აქედგან ადვილი გასაგებია, რომ გამოსახული სურათის თითოეუ-

არი ხალხის წარმომადგენელი მართლში იხსენს, მანეთში თათრის საკვირველია, რომ ეს ორივე ლი ხალხი უმამულოა, ხიზანია წილადობაზედ მამულიანებზედა სახლკარებულებზედ უფრო მეტად ბულნი კი არიან! მართლში ოსტა ქურდობა მომეტებულია დაფარულია მანეთში კი ძნელათ დაიფარება. ამ სიტყვების დამამტკიცებელი საბუთები.

ბორის მახრაში ერთს საუკეთესო კუთხეს „რეხის ხეობა“ შეადგენს მისი ჰავა, მიწა-წყალი, მთა-ბაზა მეურნეობითი წარმოება და სხ. საგალითონი ირიან. მაგრამ ამას „რეხის ხეველებისთანა“ შევიწროებელი, გულ-გატეხილი, დამდაბლებული ხალხი სხვა მახრაში კი არსად იშლება და ბორისაში კი... იწყველგან იყენენ.

ჩვიდმეტი წელიწადია ბატონ-ყმონის კურთხევით სახსენებელი ბატონ-ყმობა გადავარდა და ღამის რუხხეველებს ახალი ბარბაროსული ბატონ-ყმობა დაატყდეთ თავს: რაც რამ საუკეთესო მოძრავი ქონება გეპოვებათ, ყოველისავე პატრონოსები არიან, ის ოსები, რომელთა მათ მიწა-წყალზედ, მათ მეზობლს ცხოვრობენ. აი „რეხის ხეობის“ სოფლები ქართველობით: საკოროთლო, ახალშენა, ძოდის-წყარო ხურვალეთი, რენე, შალა, სამთავროგოეთი, ბოჭანი, ძასპი და სხ. პა-

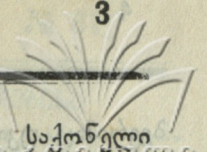
ლი ნაწილები ზედის ზედ მიყოლებით გაივილიან ჯოხის წვერს ქვეშ შესწყვეტენ ნაკადულს და ამევე დროითი შესაფერი წერტილები ქალაქზედ დარჩებიან შეუღებავათ და ნაირათ მთელი სურათი გადღობოლმე, ცილინდრების თანახმად მოძრაობისთვის აპპარატთან შეერთებულა ისეთივე რეგულიატორი, როგორიც ზემოთ იყო აწერილი.

ჩვენ შეგვეძლო ჩამოგვეთვალო ავტორების ტელეგრაფებიც, მაგრამეშინია მკითხველს თავი არ შეეწყუო და კითხვის მაღა სულ არ დაკარგო ახლა მინდა ორიოდე სიტყვსთქვა ტელეგრაფის მნიშვნელობაზედ მეცნიერებაში და კაცობრიობაში მრავალ გვართ დახლართულს ცხარებაში.

რასაკვირველია ყველასთვის ცნობილია, რომ რკინის გზა მის უამბოგო — ტელეგრაფათ გლახა მართლმ იქნებოდა და ვერც ივარგებდა, უნგითხრათ მართალი. ასე გასწავალა ახლაც, როცა ტელეგრაფის შემოქმედი მიახწია გასაოცარ სისრულელებითქმის ყოველ დღე ხთება უბედურება რკინის გზებზედ ზოგიერთი უღვენელი ტელეგრაფისტის წყალობით. ტელეგრაფი რომ არ ყოფილიყო, თქვენ წარმოიდგინეთ მკითხველო მაშინ თუ რა იქნებოდა.

ამასთანავე ისიც უნდა ესთქმებოდეს რომ ტელეგრაფს არა მრავალ ჩვენგანისთვისაც დაუკლია თავისებულებით. მინიცობაა, თუმც

რა აგარები. აი ხიზანი ოსების სოფ-
ლები: მდღეების შეყოლიება სოფ-
ლები მთაში, ბარათ: პანტიანი, მაკე-
ვორაჟა.

სოფ. 3—ში ქურდობის პატარა
ნიშნებს დაუბლოთ ყური.
ამას წინაღ ერთ გლენს მოჰპარეს
ოსებმა 1 ხარი, 2 კამეჩი და 1 ცხენი;

ერთი ჯანდაგი კამეჩი კი იმ ოსების
სოფელში იპოვეს და დანარჩენი სამი
სული კი დღესაც მოდის.

სამა ოსმა ორი ღორის ღორი
მოპარეს და არა შეაჩნდათ ქურდო-
ბა, ოცი თუმანი უზღეს პატრონს.

ამ ზამთარს ერთ გლენს მოპარეს
ოსებმა შეიდი ღორი და ჩაილულის
წყალი დააღვივნეს; მეორეთაც ათი
ღორი მოპარეს, მაგრამ ესენი კი
დააყრდინა პატრონმა შეიარაღებუ-
ლი მეზობლების შემწეობით.

ამავე ზამთარს ოთხმა ოსმა ერთ
გლენს მოპარეს სამი თხა.

ამას წინათ ერთ გლენს მოპარეს
ერთი მუშა ხარი და პატრონი ერთი
მეზობლით ფეხ-და-ფეხ მიჰყვა ქურდ
ოსებს სახლის კრამდის, მაგრამ ოსებ-
მა შეუტყეს: „აქ მოსვლა როგორ გა-
ბედეთ თქვე ასეთ ისეთებოვო“ და

კინაღამ კბილები არ დაამტვრიეს. ხა-
რი იქვე ჰყვანდათ, მაგრამ შეშინებუ-
ლი გლენი მეზობლით თვალ-ცრემ-
ლიანი გამობრუნდა—მეც ზედ არ წა-
მკლანო.

ერთ გლენს მოპარეს ერთი ხარი
და ერთი კამეჩი მეზობელმა ოსებმა
და შეჭამეს.

რამე გაუჭირდა ანუ დაუღწინდა თა-
ვის ანუ უცხო ქვეყანაში; მაშინვე
დებუნას დაუკრავს ხალხმე თავისიანს.

ამაზედ არც ბევრი ლაპარაკი საჭი-
როა. ისიც ძლიერ ადვილი გასაგებია,
თუ რა სარგებლობა მოაქვს ტელე-
გრაფს ვაჭრებისთვის. ძლიერ ხშირათ
ხდება, რომ მთელს ევროპაში რო-
მელიმე საქონლის ფასი უცებ და-
ეზრდება ანუ აიწვევა და ღირებული
ქალღმების ფასი ხომ ყოველდღე
რყევია; ამას რაღა ლაპარაკი უნდა,

უმეტეს შემთხვევაში ძლიერ ცოტა
მზებებს თითქმის უმნიშვნელოს, ხან-
დისხან კი უბრალო ჭარსაც საშინე-
ლი განედენა აქვს მათ ღირსების
დაცემასზედ და აწვეისა კ რა მოგახ-
სნოთ. მღვასავით კი არა ცხრაფეხა-
სავით მიბობორჩხიკობს და.

ატრთვე რამდენჯერ გვინახავს
ანუ გავიგონია, რომ ბევრი ღარი-
ბები ძლიერ მოკლეს ღროში გაძლი-
ბრებულან და მდიდრები გალატაკე-
ბულან ბირჟაზედ თამაშობის და ტე-
ლეგრაფის წყალობით. ანუ გაშინჯეთ.

თითქმის ყველას ვისაც ღიდის ვაგ-
ლანით და ჰაპან-წყვეტით ცოტაოდენ-
ნი ფული უშოვია ბირჟაზედ მიაქვს,
მგება მალე გავმდიდრდეთ; ასე რომ
ამ ჩვენს მეცხრამეტე საუკუნეში ყვე-
ლას ძვალს-არბილში გაქდენია ცივი-
ლიზაციის მომდევარი სენი, რომელსაც

სიმდიდრის წყურვილათ უწოდებენ.
სხადათ ვხედავთ, რომ ყველანი ათას
ნაირ ხრიკს და მახეს უგებენ ერთმა-
ნერთს, რომ რამე ნაირათ ერთმა მე-

ამავე სოფელში მოპარეს ოსებმა
და ცეცხლზე წყალი დაუსხეს ერთ
საცოდავ გლენს ერთი ახლი გამოქ-
ნილი ზაქი.

ამ სოფელში ორი მღვდელია,
ორივეს თითო ცხენი მოპარეს იმავე
მეზობელმა ოსებმა.

ერთ მეზობელს ერთი ცხენი მოპა-
რეს ოსებმა.

ერთ გლენს შეუხდნენ და, რაც
ღორის ჩაჩხი ჰქონდა, მოპარეს.

ერთ საწყალ გაციებულ გლენს
ამავე სოფელში მიძიმეთ შენახული ზე-
დაშე მოპარეს.

ერთ პატარა, უღრო-უღროთ და-
ობლებუს და ბუსუს აუშლიელ
გლენის ბიჭს მოპარეს სამი კოკა ღვი-
ნო და შემდეგ იმ ქურდებმა საქვეყ-
ნოთ მადლი გაღუხადეს დამკარგავს:
„რა კი ღვინო გცოდნია, ყაველ
წელს დაგვატყუებდეთ“.

მეფეების დროინდელი თარხნის ამ-
ბებისა არ იყოს, ამ ჩვენი ხიზანი ოსე-
ბისაც თორმეტი ოინი ჩამოეთვალე-
რიცხვით თორმეტი ყოველივე ძვე-
ლიდგანვე ფასადებულთა.

ჩვენის ფიქრით, ამ საქმეში ადგი-
ლობრივ ადმინისტრაციასაც ედება
ბრალო. ამის დასამტკიცებლად ავი-
ლოთ სიღნაღის მაზრა, რომელიც
ქურდობის ბუდედ, ცენტრათ ითვლე-
ბა ჩვენ მხარეში. ამ ორ წლამდის
ქურდობა ჰყვოდა სიღნაღისკენ. ამ
ორ წელიწადში კი, თუ სრულიად
არა, ნახევარზე მაინც ფრთა მოეკვე-

დასტყუოს მათ მათი ნატანჯუ-
ლი და ნაოფლარი მაგრამ ტყუილათ
კი არ არის ნათქვამი ის დალოცვილი
ხალხის ანდაზა: „ბევრის მდომსა ცო-
ტაცა დაეკარგვისო“.

თუმცა მეროპის ანუ ამერიკის რო-
მელიმე კუნჭულში რამე ამბავი მოხდა
თითქმის იმავე დღეს შეიტყობთ. რა-
საკვირველია, ტელეგრაფი ყველა სა-
ხელმწიფოს მმართველების მაგარი
ძარღვია. მათ მისი საშუალებით ადვი-
ლათ შეუძლიათ გასაოცარის სისწრა-
ფით მოახდინონ შემთხვევის შესაფე-
რი განკარგულება სახელმწიფოს რო-
მელიმე დაშორებულს ნაწილებში.

არც ის უნდა დავივიწყოთ. თუ რა-
მოდენჯერ გადურჩენია ტელეგრაფს
ზღვაში მავალი ცეცხლის გემები და
მათში მყოფი მოგზაურები ზღვის
ფუთონისგან.

აქ საჭიროა დაუმატოთ ისიც, რომ
ტელეგრაფი დიდ სარგებლობას და
სამსახურს უწევს მეტეოროლოგის (ტა-
როსის) მეცნიერებას. მისი საშუალე-
ბით ადვილი შესატყობია ძლიერ მოკ-
ლე ღროში, თუ რა ცვლილება სწარ-
მოებს თითქმის მთელი დედა-მიწის
გარშემოცველი ატმოსფეროში, მაგა-
ლითებრ: ჰაერის დაწოლაში, სითბოს
და სინოტიოის რაოდენობაში, თუ
სად რამოდენს უჩვენებენ: ბარომეტ-
რი (ჰაერის დაწოლის მაჩვენებელი
იარალი), ტერმომეტრი (სითბოს მზომა-
ვი ინსტრუმენტი) და გიგრომეტრი (სი-
ნოტიოის შემტყობი აპარატი), თუ
საით მიმდინარებს ჰაერი, ანუ პერიო-

ცა იმას ფრთები და დღეს წინამხარი
მოხსენებით არის. სიღნაღის ადმი-
ნისტრაციამ აი რა ზომები იხმარა
ქურდების წინააღმდეგ: ექვს-შვიდ
სოფელში ითარსნა და ხალხის გან-
ჩინების ძალით ორმოცამდე თავი
ქურდი კაცები ხელთ იგდო და საუ-
კუნოდ მოაშორა იმ მხარეს. ძურდე-
ბის დევნას ანაცვალა ერთი საუკეთე-
სო ყმაწვილი კაცი თ. მაჩნაძე. მთელი
მაზრის საყვარელი თ. ლ. ჯ.—რიც

კინაღამ მოჰკლეს მულანლოელ თათ-
რებმა; მის მაგიერ შეცდომით მის ჩა-
ფარს ესროლეს თოფი. პრაპორშიკს
ლ. რ.—ოვს ნაუჩიალში ქასუმამ კი-
ნაღამ პიბოდის ტყვია არ მიაკრა შუბლ-
ში.

ამისთანა თავ-განწირულ ქურდო-
ბის დევნას ზორის მაზრაში სიზმარ-
შიაც ვერაფერ იზმანებს, არამც თუ
ცხადათ ნახონ.

ერთ სოფელში რომ ხელათ ამო-
დენა ქურდობა ხდებოდეს, სხვაგან
რაღა იქნება—ისიც რა ჩამოითვა-
ლოს.

ახლა ერთი რამ მეფიქრება და ნე-
ბა მიბოძეთ ეიკითხო: ხიზანი ხალხი—
ოსობა, მეზობლათ მცხოვრები თავის
მეზობლებთან და ქართველ გლე-
ხობასთან,—ესე დაუსჯელნი როგორ
რჩებიან ამოდენა ავ-კაცობის შემდეგ,
როდესაც, ქურდები ჭინც არიან, ყვე-
ლამ ისე იცის, როგორც დიაკვანმა
მამაო ჩვენო? როგორ ხდება ესე, თუ
აქ ერთი მიზეზი არა იყვეს—რა. რო-
გორ ხდება ესე, თუ კალთის დამთა-
რებელნი არაფინა ჰყვანდეთ.

დული წვიმა, სად იმყოფება სრული
მყუდროება ჰაერში და სხვა ამგვარე-
ბი. ღვდა-მიწის ზურგზედ გაფანტულია
მრავალი მეტეოროლოგიური სტანციები,
საცა მეცნიერები თვალ-ყურს ადევ-
ნებენ და აკვირდებიან ბუნების ყო-
ველ გვარ მოვლინებებს, რომლებიც
გადააქვთ რუქაზედ. ამ გვარი ხან-
გრძლივი დაკვირვებებისგან ტყობი-
ლობენ, რომ ბუნებაში მრავალი მო-
ვლინებები მეორედებიან თითქმის
მათემატიკურის სისწორით რომელიმე
დროს განმავლობაში; ასე რომ რა-
მოდენიმე წლის წინეთ შეუძლიათ
იწინასწარმეტყველონ. თუ სად რა
ცვლილება მოხდება ბუნებაში. ამ
ნაირ გამოყვანილ დასკვნებს ჰქვია
ბუნების კანონები. შეგვიძლია სინამ-
დვილით ესთქვათ, რომ ერთხელ მუა-
წვეს იმისთანა დრო, როცა თითქმის
ყველა ადამიანს რამოდენიმე წლის
წინეთ ეცოდინება მეტეოროლოგიის
მეცნიერებისაგან, თუ როდის რა
ცვლილება მოხდება ჰაერში და მის და
შესაფერათ ყველანი წინ-და-წინ თავ-
და-რიგს შეუდგებიან ხოლმე. მაშინ
არ იქნება არც გვალვა, არც გაგრძე-
ლებული წვიმები, არც სუსხიანი და
სასტიკი სიცივეები ზამთრობით, არც
აუტანელი სიცხეები ისეთს ქვეყნებ-
ში, რაცა ისინი სამართლათ არ უნ-
და იყვნენ თავიანთ გეოგრაფიული
მდებარეობის გამო; არც სტყევა, არც
მეხი და არც სხვა ამ გვარი საშინელი
მოვლინებები, რომლებიც ახლა მრავალ
ჩვენთაგანს ამაოთ მოაწმუნებენ

ძართველ გლენობას საქონელი
მეტი ჰყავს ოსებზე, ეს უფროა ირის-
მაგრამ „რების ხეობაში“ უსაქონლო

ოსისგან ყიდულობენ საქალამნეს, გა-
დაფხეკილს, ზედ ბალანი აღარა აქვს
მთხრობლად არაფერ გაფიდელო. რო
ჰკითხვენ: გადაფხეკილს რათ ჰყიდიო?
შასუხებს „ცემთინ გადაფხეკე, მარამ
სენი ხათრი ძან აქვს და გით-
მობს“.

მეტი ლაპარაკი საჭირო არ არის.
ზორის სამაზრო ადმინისტრაციას ვა-
ლი აქვს ამ წერილში მოხსენებულ
ქურდობის შემთხვევებს ყურადღება
მიექციოს და ამ სენს ფრთა როგორ-
მე შეაკვეცოს. ჩვენ ვავიგეთ, რომ
ს. 3—ში სოფლის საზოგადოებას გა-
ნაჩენი შედგენილი აქვს რამდენიმე
ქურდი ოსის სამართალში მიცემისა-
თვის და მამასახლისი თურმე ვერ ბე-
დავს შემოწმებას, რაღაც უცნაური
მიზეზისა გამო.

N.
12 აპრილი.

წერილი რედაქტორთან.

„მობოლს კვერი ეძცხოდოა, ისიც
ცეცხლში ეწოდოა.“ სწორეთ იმას
ჰგავს, ბატონო რედაქტორო, ის ამ-
ბავი, რომელსაც ვგსურს თქვენის ნე-
ბადართვით თქვენს პატივ-ცემულ გა-
ზედში ადვილი ექნეს და ეისიც რი-
გია, მათ ცნობადის მიაწიოს.

საქმე აი რამე ვახლავს:
ძარგად მოგვსენებათ ქართული
სტუდენტების შევიწროებული და

ღეთის რასხვათ მიგვიჩნია. შევლა ამ
გვარ უხნეური მოვლინებების განსა-
კურნავათ მეტეოროლოგიის მეცნიე-
რება მოიპოვებს შესაფერ წამოღებს,
რადგანაც მას წინ-და-წინ შეტყობი-
ლი ექნება დაკვირვებებისგან მათი
მიზეზები და მათი ურთიერთისადმი
დამოკიდებულება. მაშა სადამე იმედია,
რომ ის მალე გვიჩვენებს ისეთ სა-
შუალებებს ბუნების მოვლინებებთან
საბრძოლველად, როგორც მოგვეცა გა-
საუქმებლად შემდეგ მახედ დიდხნის და-
კვირვებისა და შესწავლებისა. აქედან
ცხადათ სჩანს, რომ ყველა ბუნებრივი
ძალები დანიშნულება ადამიანის შრო-
მის შესამსუბუქებლად და სამსახუ-
რებლად, ოღონდ თუმც ის მას კი
მოინადირებს და გაუბამს უღელში;
მაგრამ უბედურება მაში მდგომარეობს,
რომ ის უმეცარია და უხერხი და ყო-
ველს ნაბიჯზე მათი ეშინია და აღ-
მერთებს მათ. ნეტავ როდის იქნება
ის ნეტარი დრო, როცა ყველა ადა-
მიანი მოიშორებს თავიდან ამაოთ-
მოაწმუნეობს და მიახწევს იმ დასკვნამ-
დის, რომ ზესთა-ბუნებითი მოვლი-
ნებები არ არსებობენ და ამასთანავე
შეიგნებს, რომ ბედნიერება მდგომა-
რეობს ზომიერს განუწყვეტელს შრო-
მაში და სწავლაში და არა ერთმანეთ-
თან ბრძოლაში!

გოგია გურული.
ზაქიყი, 5 (17) აპრილს.

